

Łódź, dnia 14 sierpnia 2017 roku

Pan
Radosław Kaźmierczak
Dyrektor
Zespołu Szkół
Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej
w Rawie Mazowieckiej

WK – 602/58/2017

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561), informuję Pana Dyrektora, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła doraźną kontrolę gospodarki finansowej w Zespole Szkół Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w Rawie Mazowieckiej¹, w zakresie terminowości regulowania zobowiązań. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz braku adekwatnych, skutecznych i efektywnych procedur kontroli zarządczej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Stwierdzono przypadki niezgodności między saldami początkowymi ujętymi w księgach rachunkowych roku 2016 i 2017 prowadzonych dla Zespołu Szkół a saldami końcowym ustalonymi na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku, co naruszało art. 5 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), zgodnie z którym - przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 17- 21 lipca 2017 roku. Protokół podpisany został w dniu 10 sierpnia 2017 roku.

stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów, należy ująć w tej samej wysokości w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Zasada ciągłości bilansowej zapewnia prawidłowość odzwierciedlenia stanu majątkowego i finansowego nie tylko w roku bieżącym, ale również w latach następnych. Według danych bilansowych oraz ewidencji konta 229 na dzień 31 grudnia 2016 roku, saldo zobowiązań z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne (na początek roku 2016) wynosiło 377.536,44 zł. Natomiast w księgach rachunkowych Zespołu Szkół, saldo konta 229 odzwierciedlające stan zobowiązań z tego tytułu na początek 2016 roku wynosiło „0”. Poleceniem księgowania nr 2/16 z dnia 4 stycznia 2016 roku wprowadzono do ewidencji konta 229 saldo początkowe na łączną kwotę 309.956,12 zł tytułem zobowiązania za rok 2015. Według danych wynikających z ewidencji księgowej, saldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2016 roku po stronie Ma wynosiło 510.821,89 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2017 roku wg bilansu otwarcia, wprowadzonego poleceniem księgowania BO-000002 z dnia 1 stycznia 2017 roku, saldo początkowe konta 229 strona Ma wynosiło 451.623,07 zł².

2. W zakresie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-28S i Rb-Z, sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, stwierdzono niezgodność wykazanych w nich kwot zobowiązań publicznoprawnych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Pracy z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej (konto 229), co naruszało § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), zgodnie z którym – kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), zgodnie z którym - podstawą sporządzenia sprawozdania Rb-Z jest ewidencja księgowa poświadczająca istnienie danego zobowiązania. Według danych wynikających z ewidencji księgowej, saldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2016 roku po stronie Ma wynosiło 510.821,89 zł. Wymienioną kwotę zobowiązań tworzyły: naliczone składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy

² W dniu 30 grudnia 2016 roku Rada Powiatu Rawskiego na mocy uchwały Nr XXII/122/2016 powierzyła od dnia 1 stycznia 2017 roku obsługę Zespołu jednostce obsługującej – Starostwu Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej. W ramach obsługi jednostce obsługującej przekazano w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości – wobec czego w aktualnym stanie prawnym Izba nie formułuje w przedmiotowym wystąpieniu pokontrolnym wniosku pokontrolnego w powyższym zakresie.

od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2016 rok w kwocie 59.772,35 zł, zobowiązania powstałe w poprzednich okresach rozliczeniowych uzgodnione z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych 7.307,23 zł, które należy traktować jako zobowiązania wymagalne, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne naliczone za grudzień 2016 roku w wysokości 110.247,78 zł i kwota 333.494,53 zł (zobowiązania wymagalne), wynikająca z tytułu niezapłaconych składek ZUS, których termin płatności upływał w roku 2016. W sprawozdaniu Rb-28S (jednostkowym), sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (korekta z dnia 27 czerwca 2017 roku), oraz w sprawozdaniu Rb-Z (jednostkowym), sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 roku (korekta z dnia 27 czerwca 2017 roku), zobowiązania wymagalne wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wykazano w wysokości 234.957,86 zł, tj. o 98.536,67 zł mniejszej, niż wynikająca z ewidencji księgowej³.

3. W jednostkowych sprawozdaniach budżetowych Rb-28S i Rb-Z, sporządzonych wg stanu na dzień 31 marca 2017 roku, autoryzowanych przez Dyrektora Zespołu, nie wykazano zobowiązań wymagalnych wobec ZUS w łącznej kwocie 194.602,47 zł, która wynikała z ewidencji konta 229, z deklaracji ZUS P-DRA i dokumentów potwierdzających wpłatę składek do ZUS oraz zobowiązań wymagalnych wobec dostawców towarów i usług na kwotę 112.005,69 zł, wynikającą z zestawienia stanowiącego załącznik do protokołu kontroli sporządzonego w oparciu o ewidencję konta 201. Powyższe naruszało wymienione wyżej przepisy prawa w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych.

Dodatkowo należy zauważyć, że mimo przekazania obsługi Zespołu Placówek Starostwu Powiatowemu (jednostce obsługującej), m.in., w zakresie sprawozdawczości, Dyrektor Zespołu po dniu 1 stycznia 2017 roku w dalszym ciągu sporządzał sprawozdania budżetowe, do czego nie był już uprawniony. Zgodnie z art. 53 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) - kierownik jednostki obsługującej, o której mowa w art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.) jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową oraz rachunkowość i sprawozdawczość jednostki obsługiwanej, o której mowa w art. 6a pkt 1 i 2 ustawy o samorządzie powiatowym w zakresie obowiązków powierzonych uchwałą, o której mowa w art. 6b ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym.

4. Wykonane w roku 2016 wydatki Zespołu powiększone o zobowiązania wymagalne przekraczały planowaną na 2016 rok kwotę wydatków

³ W dniu 30 grudnia 2016 roku Rada Powiatu Rawskiego na mocy uchwały Nr XXII/122/2016 powierzyła od dnia 1 stycznia 2017 roku obsługę Zespołu jednostce obsługującej – Starostwu Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej. W ramach obsługi jednostce obsługującej przekazano w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości – wobec czego w aktualnym stanie prawnym Izba nie formułuje w przedmiotowym wystąpieniu pokontrolnym wniosku pokontrolnego w powyższym zakresie.

o 318.027,00 zł, co naruszało art. 261 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Według sprawozdania Rb-28S na dzień 31 grudnia 2016 roku (korekta z dnia 27 czerwca 2017 roku), kwota wykonanych wydatków wynosiła 5.801.467,35 zł, zobowiązania wymagalne 319.364,65 zł, co stanowiło kwotę 6.120.832,00 zł, na planowaną kwotę wydatków 5.802.805,00 zł.

5. Analiza terminowości regulowania zobowiązań wobec ZUS i Funduszu Pracy wykazała że w roku 2016 i w pierwszym półroczu roku 2017 nie zachowano ustawowych terminów ich zapłaty, wskazanych w art. 17 w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), art. 87 ust. 1 w zw. z art. 84 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 1793 z zm.) oraz art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.), a mianowicie: należne do zapłaty składki za styczeń 2016 roku opłacono w marcu 2016 roku, składki za luty 2016 roku opłacono w maju 2016 roku, składki za miesiące wrzesień – listopad 2016 roku opłacono w pierwszym kwartale roku 2017, składki za styczeń 2017 roku opłacono w dniu 3 kwietnia 2017 roku, za luty 2017 roku zapłacono w dniu 3 kwietnia 2017 roku. Zobowiązania dotyczące kwietnia i maja 2017 roku opłacano z miesięcznym opóźnieniem. Szczegółowe ustalenia zawarto w tabelach stanowiących *załączniki nr 3 i nr 9 do protokołu kontroli*.

Podkreślić należy, że w sytuacji przekazania określonych zadań jednostce obsługującej, zgodnie z art. 6c ust.1 ustawy o samorządzie powiatowym, zakres wspólnej obsługi nie może obejmować kompetencji kierowników jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie.

6. W wyniku analizy terminowości regulowania zobowiązań wobec dostawców towarów i usług, stwierdzono 22 przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienia w zapłacie wynosiły od 1,5 do 5 miesięcy, a szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w *załączniku nr 11 protokołu kontroli*. W konsekwencji powyższego kontrolowana jednostka na dzień 31 grudnia 2016 roku posiadała zobowiązania wymagalne na kwotę 84.406,79 zł, które nie zostały wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28S (sporządzonym w dniu 31 stycznia 2017 roku) i rocznym sprawozdaniu Rb-Z (sporządzonym w dniu 27 stycznia 2017 roku). Natomiast wykazano je w korektach ww. sprawozdań sporządzonych w dniu 27 czerwca 2017 roku, autoryzowanych przez Dyrektora Zespołu. Ponadto również w 2017 roku

stwierdzono 21 przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań, czym naruszono ww. przepisy. Opóźnienia w zapłacie wynosiły od 15 dni do 2,5 miesiąca. W konsekwencji powyższego kontrolowana jednostka na dzień 31 marca 2017 roku posiadała zobowiązania wymagalne na kwotę 112.005,69 zł, które powinny być wykazane w jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 marca 2017 roku, co było wymagane przez przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z za okres od początku roku do dnia 31 marca 2017 roku, było wymagane przez przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. W sprawozdaniach jednostkowych sporządzonych za ww. okres, autoryzowanych przez Dyrektora Zespołu, zaniechano wykazania zobowiązań wymagalnych.

Powyższe nieprawidłowości wskazują na brak bądź niewłaściwe funkcjonowanie kontroli zarządczej w jednostce, za skuteczność której odpowiada kierownik jednostki.

Odpowiedzialność za ujawnione naruszenia ponosi Dyrektor Zespołu.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Dyrektora o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne:**

1. Zapewnić regulowanie zobowiązań z tytułu składek społecznych, zdrowotnych i składek na Fundusz Pracy w terminach określonych w art. 17 w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych; w art. 87 ust. 1 w zw. z art. 84 ustawy dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
2. Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań wynikających z faktur za dostawę towarów bądź wykonanie usług, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

3. Zapewnić efektywne i skuteczne funkcjonowanie w jednostce procedur kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie realizacji planu finansowego oraz a w przypadkach gdy kwoty wynikające z planu nie zabezpieczają właściwej realizacji zadań statutowych informować o powyższym organ prowadzący Szkołę.
4. W uzasadnionych sytuacjach stosować art. 6b ust.5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, zgodnie z którym - jednostka obsługiwana ma prawo żądania od jednostki obsługującej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie zadań wykonywanych przez jednostkę obsługującą w ramach wspólnej obsługi.
5. Zaniechać sporządzania jednostkowych sprawozdań budżetowych – z uwagi na przejęcie odpowiedzialności za sprawozdawczość przez kierownika jednostki obsługującej – stosownie do unormowania wynikającego z art. 53 ust.5 ustawy o finansach publicznych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Dyrektora o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Zarządu Powiatu Rawskiego,
aa.